

**UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
INSTITUT POLITOLOGICKÝCH STUDIÍ**

Posudek bakalářské práce (Politologie a mezinárodní vztahy)

POZNÁMKA: Formulář vyplňte, s podpisem nahrajte do SIS

Jméno a příjmení autora/ky posudku: Jakub Záhora

Pracoviště: Katedra politologie

Posudek: Oponent/ka

Jméno a příjmení autora/ky BP: Jan Zahradka

Název BP: Vliv bezpečnostní situace na postavení izraelské pravice

0) Splňuje BP elementární formální kritéria? Pokud zjevně nesplňuje, další části posudku netřeba vyplňovat, hodnotte celkově F.

Odpovídá rozsah práce požadavkům (min 30 NS vč. tabulek, poznámek, bez příloh)?	ANO
Nalezli jste v práci plagiátorství?	NE
Vyskytuje se jiný zásadní formální problém bránící obhajobě (průřezově nesrozumitelný jazyk, chybějící kapitola, větší kus nečitelného text/ nečitelná klíčová grafika apod.)?	NE

Pokud jste výše indikovali problémy, stručně sumarizujte jejich rozsah/závažnost (explicitně napište, zda identifikované problémy brání obhajobě):

Text:

1) Hodnocení formální stránky práce (vyberte z nabízených hodnocení)

10=A/excelentní, 5 = E/F na hraně přijatelné úrovně, <4 mimořádně špatné provedení

Strukturace práce do navazujících logických celků s ohledem na definovaný cíl (výzkumnou otázku) práce	7
Jazyková a stylistická úroveň práce	9
Zpracování bibliografie, dodržení citační normy a úroveň odkazování v textu	B
Úroveň zpracování tabulek, grafů, map a jiných grafických prvků (přejmutí grafiky je přijatelné, krom map by však mělo vést ke sníženému hodnocení):	7
Vhodnost a zpracování příloh (jsou-li jaké):	Neaplikuje se
Celkové hodnocení formální stránky práce: 0-10 (Není-li rovno průměru hodnot výše, níže stručně uveďte, která položka a proč hraje dominantní roli	B

V případě hodnocení dílčí části hodnotou 10, či naopak 5 a méně vždy stručně zdůvodněte (ostatní dobrovolně).

Textové hodnocení:

Práce je obecně v pořádku co se týče formálních požadavků, mám ale dvě dílčí připomínky ke struktuře práce a zpracování grafů.

Co se týče struktury, autor zkoumá dopad čtyř bezpečnostních hrozeb (druhá intifáda, druhá válka v Libanonu v roce 2006, ustanovení vlády Hamásu v Gaze v letech 2006-7, válka s Hamásem v roce 2014) na rétoriku, přijatá opatření a volební úspěchy izraelských pravicových stran. Autor nejdříve diskutuje separátně druhou intifádu a vztah izraelské pravice k ní, následně pak válku v Libanonu v 2006 a převzetí Hamásem dohromady, a konečně válku v roce 2014 opět samostatně. Jakkoliv se druhá válka v Libanonu a nástup Hamásu v Gaze překrývají časově, jedná se o separátní fenomény, jejichž dopady (a na ně reagující kroky izraelské pravice) by měly být diskutovány odděleně. Autor také věnuje zbytečně velký prostor diskusi mírového procesu z Osla, jakkoliv je podobný historický exkurz častý v bakalářských pracích.

Ke grafům, které byly využity pro znázornění volebních zisků izraelských pravicových stran, mám pak dvě výhrady. Za první by bylo vhodnější na ose y zanést procentuální, nikoliv absolutní zisky (rozhodující je podíl na celkem odevzdaných hlasech v daných volbách, nikoliv jejich počet). Za druhé by pak podle mě celkové srozumitelnosti autorovy analýzy prospělo spojit grafy znázorňující zisky izraelské pravice dohromady, jelikož nynější rozdělení podle jednotlivých období nenabízí jasnou vizualizaci obecnějších trendů.

2) Hodnocení odborného charakteru práce (případně nízké hodnocení u první otázky zřejmě výrazně ovlivní celkové hodnocení)

Práce má jasně stanovený oborově relevantní cíl a výzkumnou otázku a jasně na tyto odpovídá	6
Práce explicitně formuluje výzkumný design/metodologii + tyto následně systematicky aplikuje	6
Lze využité metody (či obecný postup) a jejich aplikaci autorem/kou považovat za optimální pro řešení výzkumné otázky?	6
Kvalita, relativní úplnost využití literatury (zdrojů) a schopnost s ní pracovat kriticky	7
Schopnost zasadit práci a její výsledky do existující literatury (případně aktuálních politických debat)	7
Argumentační hloubka a přesvědčivost závěrů	6
Celkové hodnocení obsahové úrovně: 0-10 (Není-li rovno průměru hodnot výše, níže stručně uveďte, která položka a proč hraje dominantní roli).	C

V případě hodnocení dílčí části hodnotou 10, či naopak 5 a méně stručně zdůvodněte (ostatní dobrovolně).

Textové hodnocení:

Práce je dobře napsaná a ukazuje autorovu práci s literaturou a empirií, ale čelí několika problémům stran odborného charakteru.

Prvním je vymezení „pravicových“ stran v izraelském kontextu. Autor nejdříve mluví o „společenském konzervatismu a ekonomickém liberalismu“, které „utváří takový koncept pravice, který je pro mou práci relevantní“ (str. 3). Na téže straně pak mluví o „nativismu, autoritářství a populismu“, které mají pravici definovat. Tato definice je značně široká a vede k zahrnutí velmi heterogenních stran. To by

bylo samo o sobě v pořádku, ale autor do analýzy zahrnuje i ultraortodoxní strany, a naopak opomíjí jasně pravicové politické subjekty. U ultraortodoxních stran je na diskuzi, nakolik jsou skutečně představitelé pravicové ideologie. Autor poukazuje na jejich autoritářské sklony, což je nicméně dle mého názoru v izraelském případě poměrně diskutabilní, kdy tento argument spočívá ve vynucování židovského práva ve veřejném prostoru ze strany ultraortodoxních stran. Nabízí se tedy otázka výběru zkoumaných stran.

Zásadnější kritikou je stanovení výzkumné otázky, kdy se autor zaměřuje na tři problémy – volební zisky pravicových stran po/během období bezpečnostních hrozeb, jejich rétoriku ve vztahu k těmto hrozbám, a konečně jimi přijaté kroky v reakci na ohrožení. Pro potřeby bakalářské práce by bylo vhodnější soustředit se na pouze jeden z těchto aspektů, jelikož zaměření na tři oblasti je příliš široké a vede k povrchnosti analýzy (viz níže).

Dalším problémem je autorovo využití hypotéz (představených na str. 2), které ale v běžné výzkumné praxi nelze označit za hypotézy, jelikož nevycházejí z existující (nebo minimálně nikoliv explicitně diskutované) literatury. Mým dojmem je, že představují spíše autorovy domněnky, nikoliv hypotézy v tradičním výzkumném smyslu. Zároveň jsou celkem intuitivní – je celkem nasnadě, že v obdobích bezpečnostního ohrožení pravice zostří rétoriku i konkrétní politiky (volební zisky jsou komplikovanější a zde oceňuji, že autor tuto „hypotézu“ ukázal jako nepravdivou).

Poslední a nejvýznamnější kritika se pak vztahuje k obecně výzkumnému designu. Autor zkoumá volební zisky daných stran před a po proběhnutí vybraných bezpečnostních krizí; proslovy pravicových politiků v těchto obdobích; a konečně kroky přijaté v reakci na bezpečnostní hrozby. Každou z těchto problematik ale zkoumá spíše povrchně.

U volebních zisků nijak neprokazuje (ve smyslu ustanovení kauzálního vztahu), že za volebními výsledky jednotlivých stran stojí právě bezpečnostní situace, pouze ukazuje rozdíly ve volebních výsledcích. Zvláště u ultraortodoxních stran je nasnadě otázka, nakolik byla pro jejich voliče rozhodující bezpečnostní situace, jelikož jejich volební základna je relativně velmi stabilní bez ohledu na současné dění. Smysluplnější by bylo sledovat relativní zisky pravice a levice, nikoliv jednotlivých stran, což by umožnilo alespoň hrubě sledovat dopad bezpečnostních krizí na voličské chování (jakkoliv i zde by chyběla kauzální spojitost).

Analýza pravicové rétoriky se ve všech třech případech omezuje na jeden vybraný projev. Tak úzký korpus spolu s absencí analýzy textů před vznikem bezpečnostní hrozby omezuje možnost určit, nakolik za daným diskurzem stojí právě konkrétní bezpečnostní hrozba (lze se domnívat, že protagonisté izraelské pravice se takto vyjadřují konstantně nezávisle na bezprostřední hrozbě).

Stejně tak i analýza konkrétních kroků v reakci na bezpečnostní situaci je velmi stručná, kdy autor taxativně vyjmenovává kroky daných izraelských pravicových vlád. Ukazuje, že byly přijaty „kontroverzní restriktivní opatření v zájmu zvýšení bezpečnosti izraelských občanů“ (str. 38), což nijak nerozporují, ale zároveň se nejedná o poznatek, který by byl příliš překvapivý.

3) Shrnující komentář a hodnocení (POVINNÉ!), celkový dojem z práce s vyzdvižením silných a slabých stránek práce a jejich relativního poměru. Zejména v případě hodnocení A či E/F jasně odůvodněte Vaše hodnocení.

Práce jasně ukazuje autorovu schopnost vypracovat rozsáhlý analytický text, je na dobré formální úrovni a autor do ní očividně investoval velké množství času a výzkumu. Jejím nedostatkem je ale pak

specifikace výzkumných otázek a výzkumný design: jak píše výše, zaměření práce je příliš heterogenní a široké, a na dané otázky odpovídá spíše povrchně a ne příliš rigorózně.

4) Nepovinné, v případě nejasností uveďte otázku/y, ke kterým by se měl autor práce vyjádřit v průběhu obhajoby:

Otázky/nejasnosti:

Mohl byste rozvést, proč jste do práce v kategorii izraelské pravice stran zahrnul ultraortodoxní strany, a nikoliv například Národní náboženskou stranu? Jinými slovy, proč se zaměřujete na konkrétní strany?

Liší se podle Vás nějak izraelské pravicové strany v rétorice a krocích v obdobích bezpečnostních hrozeb od jejich levicových protějšků?

Celkové hodnocení:

Práci k obhajobě Doporučuji

V případě **nedoporučení** prosím **vždy stručně uveďte hlavní důvody** nedoporučení

Důvody v bodech:

Navrhuji hodnotit: C

Ve výjimečném případě nejednoznačnosti hodnocení stručně uveďte hlavní bod, který podmiňuje lepší/horší hodnocení (max 600 znaků) *Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.*

Datum: 16. 5. 2023 Podpis: _____